

СОФИЯ

– **Персонална реалност / групов изложба / Софийски арсенал – музей за съвременно изкуство, бул. „Черни връх” 2 / 2 ноември – 14 януари.** В рамките на годишната си програма фотографско студио „RADLAB“ кани шестима творци, които да изследват темата „персонална реалност“. В настоящата изложба са представени шест фотографски серии, ръчно отпечатани в базата на студиото в Габрово с помощта на 23 алтернативни фотографски техники. Всеки от авторите - Ванеса Лу, Владислав Лепоев, Ивелин Пенчев – Ивича, Лиляна Караджова, Никола Дюлгяров и Уша подхожда индивидуално в избора на медия и метод на работа, за да подчертае важноста на творческия процес.

<https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/personal-reality/>

– **Мария Налбантова / Райско блато / самостоятелна изложба / куратор Мартина Йорданова / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 14 декември – 11 февруари.** Изложбата ни въвлича в територията на блатото като художествена метафора, но и като екосистема, в която всички обитатели са в непрестанна взаимовръзка. Тя е резултат от от артистичната резиденция на Драгоманското блато по проекта “WaterLands”, в който художничката участва през 2023. Там тя изследва преплетеното съществуване на различните биологични видове, обитаващи тази защитена зона и поставя под въпрос нашето установено възприятие за понятието блато, като ни въвежда буквално и преносно в една неочаквана и непозната материя. <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/maria-nalbantova-paradise-marsh/>

– **Магда Абазова / 100 години от рождението на художничката / ретроспективна изложба / куратор д-р Надежда Джакова / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 23 ноември – 10 март.** Настоящата изложба пресъздава опоетизираната реалност на Магда Абазова, в която художничката е лиричен герой и създател, следва цветовата и стилова игра на художничката в

цялата ѝ размноженост, но и очертава ясни жанрови и тематични полета. Въпреки огромното си творчество Магда Абазова прави малко самостоятелни изложби – до 1980-те са само две, поради което извън признанието на специалисти и колеги тя остава непозната за публиката. Димитър Грозданов – изкуствовед, куратор и създател на фестивала “Процес-пространство” – я нарежда сред първите ни авангардисти и я определя като любимата художничка на младите.

<https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/magda-abazova-1923-2011-centenary-of-the-artists-birth/>

↪ **Рада Якова / Розов облак / самостоятелна изложба / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ / 24 октомври – 22 януари.** Националната галерия за пореден път застава зад каузата на фондация „Emprove“. Рада Якова представя 12 обли обекта от стоманена мрежа в нежни нюанси на розовото, които съчетават усещане за солидност и мека въздушност, кореспондиращи с женската същност. В тази концепция фондацията припознава силата — видима и невидима — която дава вятър в платната, обединява и закриля. Инсталацията олицетворява също подкрепата в обществото и уменията да заставаме едни зад други в бурите на живота. <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/pink-cloud/>

↪ **Японската гравюра укийо-е в българските колекции / сборна изложба / куратор Златка Димитрова / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 18 октомври – 21 януари.** Японските гравюри укийо-е запечатват градската култура от периода Едо (1603–1868), документират отварянето на Япония към света по време на периода Мейджи (1868–1912) и проправят пътя си до европейските пазари. Оказват влияние върху развитието на изкуството и културата в Европа, особено върху импресионистите и постимпресионистите. Тези гравюри поражда интерес и в България, където в няколко музейни колекции, които започват да се формират около средата на ХХ век, са представени с едни от най-популярните теми. В изложбата за първи път са представени заедно основните теми, които присъстват във всички колекции от японска гравюра в страната.

<https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/japanese-ukiyo-e-woodblock-prints-in-bulgarian-collections/>

↪ **От вестника до музея. Български карикатури от периода 1944 – 1989 / архивна изложба / Музей на изкуството от периода на социализма, ул. „Лъчезар Станчев“ 7 / 2 ноември – 31 март.** Изложбата включва около 150 български карикатури от фонда на Националната галерия и прави опит за реконструкция на карикатурния жанр в условията на тоталитарната система на управление на политическия, обществен и културен живот в България между 1944 и 1989. Сред авторите са Илия Бешков, Александър Жендов, Борис Ангелушев, Стоян Венев, Борис Димовски, Доньо Донев, Асен Грозев, Георги Анастасов, Цветан Цеков-Карандаш, Георги Чаушов, Стефан Десподов и др.

<https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/from-the-newspaper-to-the-museum-bulgarian-cartoons-1944-1989/>

↪ **Станка Цонкова – Уша / Наричайте ме Уша / ретроспективна изложба / куратор Вера Млечевска / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 12 декември – 11 февруари.** Настоящата изложба среща за първи път публиката с цялостното творчество на Станка Цонкова – Уша и различните и творчески етапи от последните 50 години. Тя започва с класическа черно-бяла фотография през 1974 г. и преминава всички възможни граници на тази медия. Творчеството и е отражение на емоционални полети и болезнени падения, лутания, търсене на себе си и „взиране в лицата, зад които се крият приятелите“. <https://bit.ly/47nUFik>

↪ **Янаки Манасиев / Самотен и встрани / ретроспективна изложба / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 21 ноември – 11 февруари.** Настоящата изложба, организирана по повод 90 години от рождението на художника е най-мощната, подготвяна досега, и предлага пълен обзор на творчеството на Янаки Манасиев, като представя както едни от най-емблематичните негови произведения, така и по-малко познати творби. Стремешът е да станат видими всички теми и сюжети, които художникът разработва, както и да се усети разнообразието на изразни средства, с които си служи. Сред своите съвременници Янаки Манасиев е имал авторитета на смел експериментатор и новатор,

който вкарва нови сюжети и изразни средства в изкуството на 60-те и 70-те години на XX век, време, което се стреми да се отърси от догмата на соцреализма. <https://bit.ly/3sYH10p>

↪ **Васка Емануилова / Образи на времето / ретроспективна изложба / Галерия Васка Емануилова, бул. „Янко Сакъзов“ 15 / 9 ноември – 11 февруари.** Във фокуса на изложбата попада творчеството на Васка Емануилова от периода непосредствено след 1950-те години. През тези години тя се е наложила като една от най-успешните жени скулптори в България. По отношение на творчеството ѝ това е един плодотворен период. Вълнуват я теми от интимното и личното пространство – майчинството, присъствието и ролята на жената, замечаният свят на детските фантазии. Изложбата включва емблематични творби на Васка Емануилова от този важен и засега неизследван критично исторически период в българското изкуство, които определят мястото на художничката в историята на българското изобразително изкуство и характеризират колебанията в артистичните търсения на цялото поколение. <https://bit.ly/3T84ZRk>

↪ **Девето Международно триенале на графиката – София 2023 / серия изложби / СБХ, ул. „Шипка“ 6 / 5 декември – 31 януари.** Настоящото девето издание на Триеналето не само представя 200 автора от 26 държави, но и позиционира съвременната българска визуална култура в международен контекст, поставя София сред влиятелните графични средища, и допринася за утвърждаването на нови имена и актуални посоки в класическите и експерименталните графични форми. <https://bit.ly/48k7Nzv>

↪ **Иван Б. Иванов / Преминаване / самостоятелна изложба / СБХ, зала Райко Алексиев, ул. „Раковски“ 125 / 7 декември – 12 януари.** В „Преминаване“ са представени живописни творби, само част от богатото творчество на автора. През последните години Иван Б. Иванов работи в областта на абстракцията, като разгръща живописната си мощ в големи формати, ярка цветност и разнообразни структури; постига експресивна изразителност, борава с геометричните форми в диапазона на импровизацията с характерна за стила му сила. Документалната част на експозицията проследява пътя на артиста през превратностите на времето и пространството. <https://bit.ly/47UF3wG>

↪ **Валентина Шарра / Органична формула / самостоятелна изложба / Галерия Структура, ул. „Кузман Шапкарев“ 9 / 23 ноември – 10 януари.** Изложбата се развива в две основни линии: създаването на нови органични формули, способни да обяснят реалността чрез използване на творчески подход към знанието, и изследването на символни скулптури, имащи за цел да изразят добре познати понятия и явления, част от съвременния ни живот, които все още нямат общо разпознаваема визуална репрезентация. Шарра навлиза в богатата история на символите, като прави паралели между древната философия, сакралната геометрия и съвременните художествени изразни средства, изследвайки ролята им за разбирането на хармонията на Вселената. <https://structura.gallery/bg/exhibitions/valentina-sciarra-organic-formula/>

↪ **W(e) A(re) R(ebellious) / групова изложба / Галерия Структура, ул. „Кузман Шапкарев“ 9 / 23 януари – 17 февруари.** Изложбата “W(e) A(re) R(ebellious)” представя 15 утвърдени и млади български художници с „бунтарска“ артистична практика и избрани техни произведения, създадени през XXI-ви век. Творбите са показани в необичаен мултимедиен интерактивен обект, изпълняващ функцията на „преносим музей за непокорно изкуство“, придружен от 15 стоп-кадри/фотографии от видео-арт и видео-документация на пърформанси. Проект на Антони Райжеков с участието на: Апла Георгиева, Антон Терзиев, Боряна Росса & ULTRAFUTURO, Венелин Шурелов, Венета Андрова, Димитър Солаков, Иван Мудов, Калин Серапионов, Красимира Буцева, Красимир Терзиев, Лъчезар Бояджиев, Мария Налбантова, Правдолуб Иванов, Станислав Беловски и Destructive Creation. <https://bit.ly/3TTSaKS>

↪ **Свилен Стефанов / самостоятелна изложба / куратор Сузана Николова / Галерия ONE, ул. „Дякон Игнатий“ 1 / 5 декември – 10 януари.** В настоящата изложба Свилен Стефанов показва

живописни платна, правени през последните две години и серия от дванадесет рисунки, създаващи заедно един своеобразен актуален синтез на темите и визуалния почерк на автора. Подход формално живописен, но минал през разбирането, че съвременното изкуство е преди всичко начин на мислене, което може да се прояви през спецификите на всякакви определящи средства. Стефанов поставя текст в изображението, който не е литературно-повествователен, а е по-скоро цели семантично прекъсване, предполагащо мисловно обръкване. Ярките надписи са свързани с киното, историята на изкуството, музиката, литературата, дори политиката, като съществува синтез между слово и образ с редуваща се доминанта, а в тази иронична постановка трудно може да се открие пряк път към еднозначен прочит. <https://fb.me/e/3oN2Mh8M8>

▸ **Валентина Траянова / Танцувам пея обичам / самостоятелна изложба / Swimming Pool, ул. „Цар Освободител“ 10 / 12 декември – 29 февруари.** Танцувам, пея и обичам са трите думи, които артистката Валентина Траянова първоначално избира на френски език (danser chanter aimer) след като написва поемата „Потъвам“ по време на резиденция в Emily Harvey Foundation във Венеция през изминалото лято. Така заглавието се поражда от онази среща със света, която е и манифест срещу упадъка на днешния свят, който все повече ограничава нашите свободи. Изложбата събира непоказвани досега рисунки, звукови скулптури, видео-пърформанс, както и пърформанса Lust, написан специално за случая. <https://bit.ly/3R9YpXW>

▸ **Иво Бистрички / Колос / самостоятелна изложба / Галерия Credo Vopit, ул. „Славянска“ 2 / 13 декември – 18 януари.** „Изложбата на Иво Бистрички е израз на носталгия към размера на предишното величие. Към митологичните времена, в които богове и хора се движат заедно по земята. В четири големи по размер живописни платна фигурата на Колоса е разглобена и разпръсната. Тя е едновременно фрагментарна и титанична. Както древногръцкият историк Страбон пише за разрушения от земетресение Родоски колос, „Статуята лежала на земята, свалена от земетресението и счупена в коленете“. Но дори и тогава Колосът удивлявал със своите размери. Фрагментите му продължават да стоят разпръснати повече от осем столетия, напомняйки за трагичния финал на това вечно противоборство.“ <https://bit.ly/3TRe0yC>

▸ **Калия Калъчева / Смесена реалност / самостоятелна изложба / куратор Теодора Константинова / Галерия Little Bird Place, ул. „11-ти август“ 7 / 15 декември – 14 януари.** „Настоящата изложба с абстрактна живопис разисква именно проблемите на свръхвремето в състояние на „смесена реалност“. Калия Калъчева стъпва на тази характерна за нашето време среда и се впуска в динамични живописни експерименти с образа и внушението. Всяка картина е пресечена от линии, създаващи усещане за пластове реалност/и. С навлизането на изкуствения интелект в изкуството все по-гръмко ехти въпросът „как“ е създадена дадена творба, включва ли виртуална, добавена реалност или тази смесена реалност е изцяло дело на въображението и ръката на художника? Абстрактните пейзажи на Калия Калъчева трептят между реалното и измисленото, наподобяват нещо, но и нищо конкретно.“ – Теодора Константинова. <https://bit.ly/48JzaDg>

▸ **Светлан Симов / ARTisNUDE / самостоятелна изложба / Галерия Харта, ул. „Врабча“ 12 / 7 – 21 януари.** ARTisNUDE е първата самостоятелна изложба на Светлан Симов. Отнема му повече от десет години, за да се осмели да изложи актовете си творбите пред публика, тъй като вниманието му към детайла и отдадеността му в концептуалното реализиране на фотографските му проекти са изключително прецизни. За него обаче фотографията е отборен спорт: „Моята работа е светлината, перспективата и композицията, всичко останало е в ръцете на модела.“ <https://bit.ly/3TOD0va>

▸ **Ивайло Аврамов / Свързан баланс / самостоятелна изложба / Галерия Аросита, ул. „Врабча“ 12 Б / 8 – 16 януари.** „Произведението "Свързан баланс" търси истина, чрез една симулирана перманентно свързана пространствена система. Тя е статична като конструкция, но динамична като материална трансформативност. Това е лабораторен, взаимоскачен процес в пространството на галерията на

гравитационна дислокация на инертния материал в скрита за окото на зрителя кинетика. Постфактум, разхождайки се през всички нива на галерийното пространство зрителят открива причинно-следствените действия от този процес, обхващащ нивата на нейната кухня. Ресурсът е самото пространство и неговите възможности. Цялото пространство е въввлечено да участва. То е ценност, която произведението се опитва да открие.“ <https://bit.ly/47rTVIL>

– Ара Гюлер / Истанбул / самостоятелна изложба / Галерия Синтезис, бул „Васил Левски“ 55 / 23 ноември – 25 януари. Ара Гюлер (1928 – 2018) улавя Истанбул през обектива на майстор разказвач - отражение и на късите разкази, които е писал на млади години, и на влиянието на киноизкуството върху собственото му творчество. Започва да работи като фотожурналист за американската издателска компания Time Life от 1956 г. и за Paris Match и Stern от 1958 г. Става част от екипа на престижната агенция Magnum Photos, която разпространява снимките му и днес. От 1956 г. до 1961 г. Ара Гюлер е главен фоторедактор на списание Hayat. В изданието на „British Journal of Photography Year Book“ от 1961 г. той е обявен за един от седемте най-добри фотографии в света. <https://photosynthesis.bg/statia/Istanbul-izlozhba-na-Ara-Guler.html>

– POV архитекти / Образованието е придвижване от мрак към светлина / групов изложба / куратор Борис Тикварски / Галерия Топлоцентрала – Куб, ул. Емил Берсински 5 / 20 декември – 15 февруари. Изложбата представя проекта на българския павилион от 18-тото издание на Венецианско биенале за архитектура проведено се през 2023 г. През последните 30 години населението на България намалява с бързи темпове. Заради обезлюдяването все по-малко деца посещават учебни занятия. Всяка година десетки училища затварят врати. Някои от сградите са ремонтирани и преустроени в жилища или хотели. Повечето от тях остават празни. Изложбата изследва едно различно бъдеще, в контекста на упадък на малките населени места и бягство от селските райони. Представяйки работата на фотографа Александър Думарей, павилионът предоставя платформа за дебати и възможни сценарии за бъдещето. <https://toplocentrala.bg/program/visual/ot-mrak-kam-svetlina>

АРТ СРЕЩИ СОФИЯ

– Рембранд фест / серия от събития / Театрална зала „Алма Алтер“, бул. „Цар Освободител“ 15 / 9 януари, 12.30 ч. – 19.00 ч. РЕМБРАНД ФЕСТ е част от проекта "В огледалото на Рембранд", който стартира с едноименната изложба в Галерия "УниАрт" на Нов български университет (до 15 февруари). В рамките на феста са предвидени серия от конференции и срещи с български и международни специалисти, критици и куратори. Събитието може да бъде следено и онлайн, през платформата Zoom. <https://culturecenter-su.org/rembrandt-fest/>

ВАРНА

– 25 години клуб Вар/т/на и приятели / групов изложба / Градска художествена галерия Варна, ул. „Любен Каравелов“ 1 / 8 декември – 31 януари. Изложбата е посветена на известната арт-група, основана от Владимир Иванов, Веселин Димов и Цветан Кръстев – едни от пионерите на новите художествени форми в българското изкуство. В нея са представени работи на членовете и приятелите на клуб „Вар/т/на“, замислен преди всичко като място за дискусии за съвременно изкуство и култура. Първите, присъединили се към клуба след неговото основаване в ателието на Веселин Димов през 1996 г., са варненските художници Ангел Ангелов и Бранимир Антонов. След тях идват Явор Цанев, Росен Радов, Иван Русев, Стефка Георгиева, Петър Костадинов и други. С времето обединението започва да

участва активно в художествения живот на морската столица и страната с експозиции.

<https://bit.ly/4aNDnY3>

↪ **Годишна изложба / Художествен музей „Георги Велчев“, ул. „Радко Димитриев“ 8 / 14 декември – 24 февруари.** Експозицията представя 14 утвърдени автори от Варна, които се включват в нея с произведения живопис и скулптура, създадени предимно в последните години. Всички автори са свързани с художествения музей - имали са самостоятелни изложби или техни произведения са били част от сборни експозиции, и всъщност са ядрото на артистичния кръг около музея. С живопис участват: Боряна Симеонова, Боян Боев, Боян Янев, Веселин Начев, Деан Даракчиев, Димо Миланов, Иван Минчев, Мария Зафиркова, Мария Чакърова, Сашо Анастасов, Стефан Кулев, Цветан Кръстев. Със скулптура се представят: Венелин Иванов и Христо Христов. <https://bit.ly/48O4UXP>

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

↪ **Илина Пенева / Човекът, който взе аквариума / самостоятелна изложба / галерия Heerz Тооуа, ул. Иван Вазов 18. / 20 януари – 11 февруари.** „Поток от неочаквани събития се разгръща пред мен. Липсващ аквариум, лишен от публичното си присъствие. Постоянният поток на фокусирания процес избухва в мултивселена от хипотези. Преплитане на намеса в живота и акт на създаване. Кой е катализаторът? Той е 80-годишна концепция за улиците, която има свои собствени открити намеси. Освен че свири музика и продава книги, той разширява възприятието за екзистенциалните заобикалящи процеси. Какъв човек, какъв живот, какъв артистичен акт, в който да се включите неволно в свързано творческо преживяване. Вече не толкова невидим низ свързва всеки момент в случващата се времева рамка. Разследване на съществуващо участие.“ – Илина Пенева <https://heerztooya.com/exhibitions/the-man-who-took-the-aquarium>

КАЗАНЛЪК

↪ **Сънят / групов изложба / Художествена галерия, централна сграда, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ 9 и множество други локации / 21 октомври – 31 март.** Проектът „Сънят“ е инициатива, в която се срещат минало и съвремие чрез низ от тематични изложби и инсталации, разгърнати в множество пространства, по-голямата част от които външни за Художествена галерия – Казанлък – частни имоти, други музейни и културни институции. „Има прояви в съществуването ни, своеобразни божествени капризи, без които оцеляването на биологичното ни тяло е невъзможно. Сред тях се явява сънят – най-загадъчното нещо, което правим и отнема една трета от живота ни. Но без него всичко в нас би било подложено на страдание, би ни погубило. И затова са необходими не повече от 265 часа безсъние. Темата за съня е неразривно свързана и със сънуването. През последните 150 години личности като Зигмунд Фройд, Карл Густав Юнг, Феликс де Менделсон посвещават десетилетия от научните си занимания в опити да разберат сънуването – неговите връзки с живеенето отвъд съня, механизмите на пораздането, отношението му към умираването.“ <https://www.artgallerykazanlak.com/exhibitions/sanyat/>

[Абонирайте](#) се за **artnewscafe** бюлетин

Издава: Фондация „Отворени Изкуства“

▮ селекция на новините : Десислава Милева

▮ лого: Недко Солаков

▮ корица: Мария Налбантова, Кадър от фотокапан, поставен в Драгоманското блато, 2023, в изложбата „Райско блато“, с куратор Мартина Йорданова, Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1, 14 декември – 11 февруари.